

VIRITTÄJÄ

2018

122.

KOTIKIELEN SEURAN AIKAKAUSLEHTI

VUOSIKERTA

Päätoimittaja Hanna Lappalainen
Varapäätoimittaja Johanna Komppa

Toimitussihteeri Henna Leskelä

Kirjallisuustoimittaja Mikko T. Virtanen

Kotisivu Johanna Komppa

Taloudenhoitaja Irina Herneaho

Pirjo Hiidenmaa (puheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Maria Ahlholm (Helsingin yliopisto)
Markku Haakana (Helsingin yliopisto)
Helena Halmari (Sam Houston State University)
Suvi Honkanen (Helsingin yliopisto)
Leena Huss (Uppsala universitet)
Vesa Jarva (Jyväskylän yliopisto)
Scott Jarvis (University of Utah)
Lauri Karttunen (Stanford University)
Leelo Keevallik (Linköpings universitet)
Leena Kolehmainen (Turun yliopisto)

Tommi Kurki (Turun yliopisto)
Niina Lilja (Tampereen yliopisto)
Liina Lindström (Tartu Ülikool)
Krista Ojutkangas (Turun yliopisto)
Toini Rahtu (Helsingin yliopisto)
Jari Sivonen (Oulun yliopisto)
Paula Sjöblom (Turun yliopisto)
Mirja Tarnanen (Jyväskylän yliopisto)
Stefan Werner (Itä-Suomen yliopisto)
Jussi Ylikoski (Oulun yliopisto / Sámi allaskuvla)

Sisällys

AALTO, TIINA Perustietoa Unkarin paikannimistä (István Hoffmann, Anita Rác & Valéria Tóth: <i>History of Hungarian toponyms</i>)	454
AARIKKA, LOTTA Murteiden tutkimus väitöskirjojen viitteiden valossa (Dialect study in the light of citations)	387
ARANTOLA, LAURA – HEINOJA, SINI – KOK, MARIA – MASSINEN, HENNA – UUSITUPA, MILLA Sotkamon murretta tallentamassa. Terveisiä murteen-seuruuhankkeen kolmannelta kierrokselta	283
BISKUPSKA, ANNA MAIJA Verbi verbistä. Puolan ja suomen johdetun verbi-leksikon merkitysrakenteen vertailua	www
DUBOIS, GAÏDIG Empiiristä kognitiivista kielitiedettä (Milla Luodonpää-Manni, Esa Penttilä & Johanna Viimaranta (toim.): <i>Empirical approaches to cognitive linguistics. Analyzing real-life data</i>)	461
DUVALLON, OUTI Kielenvälityksestä arkikeskusteluissa (Katariina Harjunpää: <i>Translatory practices in everyday conversation. Bilingual mediating in Finnish–Brazilian Portuguese interaction</i>)	131
ELSAIED, DUHA Agricolan pitää – nesessiiviverbi kielikontaktin ytimessä	www
ERKKILÄ, RIKU Uusi väline vähemmistökielten tilan arviointiin (Johanna Laakso, Anneli Sarhimaa, Sia Spiliopoulou Åkermark & Reetta Toivanen: <i>Towards openly multilingual policies and practices. Assessing minority language maintenance across Europe</i>)	145
HALONEN, MIA Evaluoiminen opettajan työvälineenä suomalaisessa koulussa (Pilvi Heinonen: <i>Evaluointi opettajan vuorovaikutustoimintana. Osallistajuuden ulottuvuuksia luokkahuoneessa</i>)	598
HAMUNEN, MARKUS MATTA-rakenteen kognitiivista semantiikkaa (The cognitive semantics of the MATTA-construction)	356
HEINONEN, PILVI Evaluointi opettajan vuorovaikutustoimintana. Osallistajuuden ulottuvuudet luokkahuoneessa.	www
— Kertomus Kotikielen Seuran 142. toimintavuodesta	287
HERNEAHO, IRINA Maahanmuuttodiskurssit eduskuntapuolueiden vuoden 2015 vaalimateriaaleissa (Discourses of immigration in parliamentary parties' political platforms 2015)	187
HIIDENMAA, PIRJO Suunvuoro	159
— Suomenruotsi painettuna, koulussa ja yhteiskunnassa (Marika Tandefelt (toim.): <i>Språk i prosa och press</i> . Marika Tandefelt (toim.): <i>Språk i skola och samhälle</i>)	304
JOKELA, HANNA Nollien tavanomaisuus ja tarpeellisuus (T. Givón: <i>The story of zero</i>)	457
JUNTTILA, SANTERI Merkkiteos itämerensuomalaisten esihistorian tutkimuksessa (Valter Lang: <i>Läänemeresoome tulemised</i>)	601

KALLIOKOSKI, JYRKI – MÄNTYNE, ANNE – NORDLUND, TARU Suomen- tamisen ideologiat ja normit	477
KARTTUNEN, MIIA <i>No pittää kahtoo</i> . Puhujan tulevan toiminnan ilmausten kieli- oppia ja pragmatiikkaa	www
KOMPPA, JOHANNA – LAPPALAINEN, HANNA – LAURANTO, YRJÖ Suunvuoro	3
KORPELA, EVELIINA Megatrendi. Julkisten hyvinvointialojen tekstualisoituminen (Ulla Tiililä & Kati Karvinen (toim.): <i>Elämän ja kuoleman tekstit. Kirjoittami- nen sosiaali- ja hoitotyössä</i>)	290
KUNNAS, NIINA Tuoretta tietoa Suomessa puhuttavasta karjalan kielestä (Anneli Sarhima: <i>Vaietut ja vaiennetut. Karjalankieliset karjalaiset Suomessa</i>)	447
KUPARINEN, OLLI Infinitiivien variaatio ja muutos Helsingissä (Variation and change in the use of infinitives in Helsinki Finnish)	29
KURONEN, MIKKO Suomenruotsin murteista, vaihtelusta ja muuttuvasta kieli- maisemasta (Ann-Marie Ivars: <i>Dialekter och småstadsspråk</i> . Marika Tandefelt (toim.): <i>Gruppspråk, samspråk, två språk</i>)	297
KUURE, LEENA Työyhteisö tukee suomen kielen oppimista siivoustyössä (Maiju Strömmer: <i>Mahdollisuuksien rajoissa. Neksusanalyysi suomen kielen oppimi- sestä siivoustyössä</i>)	436
LAHTI, EMMI Argumentointia monenlaisissa konteksteissa (Cornelia Ilie & Giu- liana Garzone (toim.): <i>Argumentation across communities of practice. Multi- disciplinary perspectives</i>)	608
LAPPALAINEN, HANNA Suunvuoro	319
LAUERMA, PETRI Martti Rapolan 1800-luvun sanakokoelma, sen tausta ja vaiku- tus (The 19 th -century word collection of Martti Rapola, its background and influence)	255
LEHTO, LIISA-MARIA Korpusavusteinen diskurssianalyysi japaninsuomalaisten kielipuheesta	www
MIKKOLA, PIIA Monipuolisesti rakenteiden ja toimintojen yhdistämisestä vuoro- vaikutuksessa (Ritva Laury, Marja Etelämäki & Elizabeth Couper-Kuhlen (toim.): <i>Linking clauses and actions in social interaction</i>)	468
MÄNTYNE, ANNE – KALLIOKOSKI, JYRKI Dialogia käsitteiden valinnasta ja käytöstä. Kieli-ideologiat tiedekirjallisuuden suomennostyössä (Dialogue on the choice and use of concepts. Language ideologies in the process of trans- lating scholarly texts)	493
MÄNTYNE, ANNE – KINNUNEN, TUIJA Avaramille aloille – rajatta ja esteettä. Professori Liisa Tiittulan juhlaseminaari	593
NEUVONEN, JENNI – LAPPALAINEN, HANNA Virittäjän nykytila ja tulevaisuus lukijoiden puntarissa	122
NISSI, RIIKKA Palvelurakennemuutoksen diskurssit. Erikoissanaston käyttö kau- punktiorganisaation suunnittelukokouksissa (Discourses of service structure change. The use of a specialised lexicon in planning meetings of the city organi- sation)	79

NORDLUND, TARU Kääntäjien kirjeenvaihto, suomentamisen normit ja kieli-ideologiat 1800-luvun lopun Suomessa (Norms and ideologies of translation in light of correspondence between publisher and translator in 19th-century Finland)	561
NUMMILA, KIRSI-MARIA – SEPPÄNEN, MINNA J. G. Geitlinin <i>Suomalais-latinainen sanakirja</i> (1883) leksikografian traditiossa (J. G. Geitlin's Finnish-Latin dictionary (1883) in the tradition of lexicography)	5
NUOLIJÄRVI, PIRKKO Toimittaja työssään. Haastattelusta lehtisitaatiksi (Lauri Haapanen: <i>Quoting practices in written journalism</i>)	425
PAIKKALA, SIRKKA Etunimien ajankuva (Minna Saarelma-Paukkala: <i>Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla</i>)	310
PALDANIUS, HILKKA Historiallisen toimijuuden rakentuminen lukiolaisten esseevastauksissa (The construction of historical agency in students' essays)	53
PATRONEN, OUTI Rajakarjalaisen sukunimistön kehittyminen osana Suomen karjalankielisen ortodoksivähemmistön suomalaistumista 1818–1925	www
PITKÄNEN-HEIKKILÄ, KAARINA Mikael Agricolan yhteen kirjoittamien yhdyssanojen rakenteen kuvausta (Tanja Toropainen: <i>Yhdyssanat ja yhdyssanomaiset rakenteet Mikael Agricolan teoksissa</i>)	441
— Tiedesanaston suomentamista koskevat normit. Eläintaksonomisen sanaston kehittämistä 1800-luvulla ja 2000-luvulla (Norms in the translation of scientific vocabulary into Finnish. The development of zoological vocabulary in the 19th and 21st centuries)	523
PUURA, ULRIKKA Vähemmistökielen osaaminen, äidinkieli, juuret vai passi? Vepsäläiseksi identifioituminen 2000-luvulla (Knowing the minority language, mother tongue, roots or passport? Identifying as Veps in the 21st century)	224
SAIKKONEN, TAIJA Suomen kielen syntaksin kehitys vuoden ja kahdeksan kuukauden ja kolmen ikävuoden välillä	www
SALMINEN, JUTTA Painavaa kielioppia (Fred Karlsson: <i>Finnish – A comprehensive grammar</i>)	614
SARHIMAA, ANNELI Ei kannettavu vezi kaivos pyzy. Oikaisuja tietokirjani arvosteluun	588
SATOKANGAS, HENRI Uskonnon oppikirjojen moniäänistymiskehitys ja muuttuva ryhmäkonstruointi	112
— Monilukutaidosta monitieteisesti (Marjo Räsänen: <i>Visuaalisen kulttuurin monilukukirja</i>)	149
SIIROINEN, MARI Yleistajuista fennistiikkaa kevyellä otteella (Ville Eloranta & Jaakko Leino: <i>Sanaiset kansiot. Suomen kielen vaietut vaiheet</i>)	155
SJÖBLOM, PAULA Katsaus pohjoismaisiin sosio-onomastisiin tutkimusaiheisiin (Terhi Ainiala & Jan-Ola Östman (toim.): <i>Socio-onomastics. The pragmatics of names</i>)	140
SOSA, SACHIKO Morfosyntaksijärjestelmä ja sen funktiot hantinkielisissä kertovissa diskursseissa informaatiokuljetuksen näkökulmasta	www

STRÖMMER, MAIJU Mahdollisuuksien rajoissa. Neksusanalyysi suomen kielen oppimisesta siivoustyössä	www
SUOMALAINEN, KARITA <i>Sinä</i> , konteksti ja monitulkintaisuus. Yksikön 2. persoonan viittaukset arkikeskustelussa (<i>Sinä</i> 'you', context, and ambiguity. Second-person singular reference in everyday Finnish conversation)	320
SYRJÄLÄ, VÄINÖ Nimet – kielet – paikka. Kielenkäyttäjät kaksikielisen Suomen julkisissa tiloissa	www
TIITTULA, LIISA Suunvuoro	475
TOROPAINEN, TANJA Yhdyssanat ja yhdyssanamaiset rakenteet Mikael Agricolan teoksissa	www
UUSITUPA, MILLA Rajakarjalaismurteiden avoimet persoonaviittaukset	www
VAATTOVAARA, JOHANNA – NÄRE, LENA Väitöstutkimus toimijuudesta toisella kielellä (Aija Virtanen: <i>Toimijuutta toisella kielellä. Kansainvälisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatillinen suomen kielen taito ja sen kehittyminen työharjoittelussa</i>)	135
VILKUNA, MARIA Avoimuus ja persoona (Milla Uusitupa: <i>Rajakarjalaismurteiden avoimet persoonaviittaukset</i>)	430
VITIKKA, ELINA Hyperlinkkien funktiot ja kirjoittaja- ja lukijapositiot (Hyperlinks. Functions, writers-in-the-text and readers-in-the-text)	161

Kirjallisuutta

Ainiala, Terhi – Östman, Jan-Ola (toim.): <i>Socionomastics. The pragmatics of names</i>	PAULA SJÖBLOM	140
Eloranta, Ville – Leino, Jaakko: <i>Sanaiset kansiot. Suomen kielen vaietet vaiheet</i>	MARI SIROINEN	155
Givón, T.: <i>The story of zero</i>	HANNA JOKELA	457
Haapanen, Lauri: <i>Quoting practices in written journalism</i>	PIRKKO NUOLIJÄRVI	425
Harjunpää, Katariina: <i>Translatory practices in everyday conversation. Bilingual mediating in Finnish–Brazilian Portuguese interaction</i>	OUTI DUVALLO	131
Heinonen, Pilvi: <i>Evaluointi opettajan vuorovaikutustoimintana. Osallistajuuden ulottuvuuksia luokkahuoneessa</i>	MIA HALONEN	598
Hoffmann, István – Rác, Anita – Tóth, Valéria: <i>History of Hungarian toponyms</i>	TIINA AALTO	454

Ilie, Cornelia – Garzone, Giuliana (toim.): <i>Argumentation across communities of practice. Multidisciplinary perspectives</i>	EMMI LAHTI	608
Ivars, Ann-Marie: <i>Dialekter och småstadsspråk</i>	MIKKO KURONEN	297
Karlsson, Fred: <i>Finnish – A comprehensive grammar</i>	JUTTA SALMINEN	614
Laakso, Johanna – Sarhimaa, Anneli – Spiliopoulou Åkermark, Sia – Toivanen, Reetta: <i>Towards openly multilingual policies and practices. Assessing minority language maintenance across Europe</i>	RIKU ERKKILÄ	145
Lang, Valter: <i>Läänemeresoome tulemised</i>	SANTERI JUNTILLA	601
Laury, Ritva – Etelämäki, Marja – Couper-Kuhlen, Elizabeth (toim.): <i>Linking clauses and actions in social interaction</i>	PIIA MIKKOLA	468
Luodonpää-Manni, Milla – Penttilä, Esa – Viimarranta, Johanna (toim.): <i>Empirical approaches to cognitive linguistics. Analyzing real-life data</i>	GAÏDIG DUBOIS	461
Räsänen, Marjo: <i>Visuaalisen kulttuurin monilukukirja</i>	HENRI SATOKANGAS	149
Saarelma-Paukkala, Minna: <i>Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla</i>	SIRKKA PAIKKALA	310
Sarhimaa, Anneli: <i>Vaietet ja vaiennetut. Karjalankieliset karjalaiset Suomessa</i>	NIINA KUNNAS	447
Strömmer, Maiju: <i>Mahdollisuuksien rajoissa. Nexusanalyysi suomen kielen oppimisesta siivoustyössä</i>	LEENA KUURE	436
Tandefelt, Marika (toim.): <i>Gruppspråk, samspråk, tvåspråk</i>	MIKKO KURONEN	297
Tandefelt, Marika (toim.): <i>Språk i prosa och press</i>	PIRJO HIIDENMAA	304
Tandefelt, Marika (toim.): <i>Språk i skola och samhälle</i>	PIRJO HIIDENMAA	304
Tiililä, Ulla – Karvinen, Kati (toim.): <i>Elämän ja kuoleman tekstit. Kirjoittaminen sosiaali- ja hoitotyössä</i>	EVELIINA KORPELA	290
Toropainen, Tanja: <i>Yhdyssanat ja yhdyssanomaiset rakenteet Mikael Agricolan teoksissa</i>	KAARINA PITKÄNEN- HEIKKILÄ	441
Uusitupa, Milla: <i>Rajakarjalaismurteiden avoimet persoonaviittaukset</i>	MARIA VILKUNA	430
Virtanen, Aija: <i>Toimijuutta toisella kielellä. Kansainvälisten sairaanhoitajaopiskelijoiden ammatillinen suomen kielen taito ja sen kehittyminen työharjoittelussa</i>	JOHANNA VAATTOVAARA & LENA NÄRE	135

Virittäjän verkkohakemisto

Virittäjässä julkaistujen kirjoitusten hakemistotiedot koko julkaisemisen ajalta eli vuosilta 1886–2018 ovat käytettävissä arkistossa osoitteessa <http://journal.fi/virittaja>.

Arkistossa on kaikista noin yhdeksästä tuhannesta julkaistusta kirjoituksesta vähintään perustiedot eli kirjoittajan nimi, kirjoituksen otsikko ja ilmestymisvuosi. Kirjallisuusarvosteluihin on liitetty tiedot arvioituista teoksista, ja artikkeleiden abstraktit ovat luettavissa vuodesta 1995 alkaen.

Tietoihin sisältyy myös asiasanoja (esim. kielenhuolto, sanajärjestys) sekä kirjoituksissa käsitellyjä suomen- ja vironkielisiä sanoja (esim. suomen *elävä ravinto*, viron *õde*). Muunkielisiä sanoja lisätään tietokantaan myöhemmin itämerensuomalaisista kielistä alkaen. Tätä ennen ovat käytössä päivittämättömät pdf-muotoiset sanaluettelot osoitteessa <http://www.kotikielenseura.fi/virittaja-lehti/kirjoituksia-ja-hakemistoja/>.

Verkossa on luettavissa tällä hetkellä pdf-muodossa tuhatkunta kirjoitusta koko ilmestymisen ajalta, ja määrä kasvaa koko ajan digitointiprojektin edetessä. Väitöksenalkajaisitelmät ovat ilmestyneet vain verkossa vuodesta 2005 alkaen. Vuosikerrasta 2002 alkaen painettuina ilmestyneet kirjoitukset julkaistaan verkossa avoimesti aina vuoden viipeellä. Jäsentilaajat voivat rekisteröityä verkkolehden lukijoiksi, jolloin lehden sisältö on avoinna heti ilmestymisestä alkaen.

Palautetta voi lähettää osoitteeseen verkko-virittaja@kotikielenseura.fi.

Tulevan osan teemoja: *Eteläsaame ja saamelais-suomalais-unkarilainen *-mpV-suffiksi. Karjalaisten naisten nimet. Eteläsaamelaiset varhaisella rautakaudella. Balttilaisia lainoja mordvassa. Marin kielen tilanne maaseudulla. Vähemmistökielipolitiikkaa Venäjältä.*

FINNISCH-UGRISCHE FORSCHUNGEN 64

Finnisch-Ugrische Forschungen on aikakauskirja, joka on jo vuodesta 1901 edustanut suomalaisen ja kansainvälisen fennougristiikan kärkeä. *FUF* julkaisee saksan- ja englanninkielisiä artikkeleita (englanninkielisin tiivistelmin) ja katsauksia suomalais-ugrilaisen kielen- ja perinteentutkimuksen alalta, ja sen kirjallisuusosastossa arvioidaan alan uudet julkaisut. Seuraava, 64. nide ilmestyy loppuvuonna 2018.

Päätoimittaja: Sirkka Saarinen (Turku)
Yhteystiedot ja sisällysluettelot: www.sgr.fi/fuf
Toimitus: journal.fi/fuf
Tilaukset: Tiedekirja, Snellmaninkatu 13, 00170 Helsinki
p. (09) 635 177 • www.tiedekirja.fi • sähköp. tiedekirja@tsv.fi